

Retningslinjer og troverdighet

Lise Helsingen, lege og
førsteamanuensis

UiO og UiT

FORBEREDE

GJENNOMFØRE

ANALYSERE

RAPPORTERE

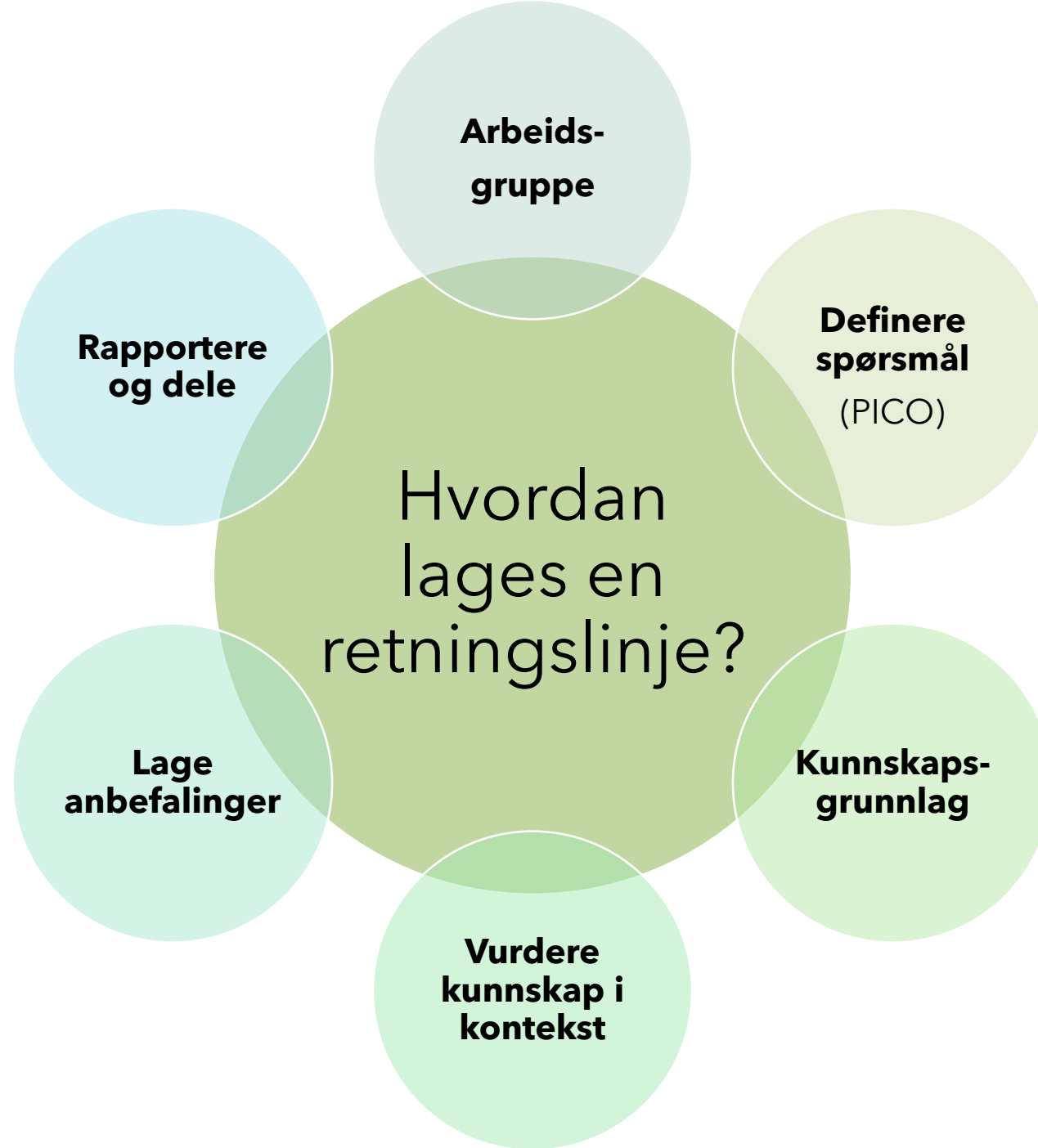
TIL Å STOLE PÅ?

THIS WAY

THE OTHER WAY

THAT WAY

CLINICAL PRACTICE GUIDELINES WE CAN TRUST

INSTITUTE OF MEDICINE
OF THE NATIONAL ACADEMIES

Standarder for troverdige retningslinjer

- Transparens i utvikling og finansiering
- Interessekonflikter
- Tverrfaglig arbeidsgruppe
- Systematisk oppsummering og kvalitetsvurdering av kunnskapen
- Fordeler og ulemper
- Verdier og preferanser

Kritisk vurdering av retningslinjer

Illustrasjonsfoto: Folkehelseinstituttet/Trond Nordahl, Medicineheads

- [AGREE II](#)
- [NEATS](#)
- Kunnskapsbasertpraksis.no

Helsedirektoratet

Veileder for utvikling av
kunnskapsbaserte retningslinjer

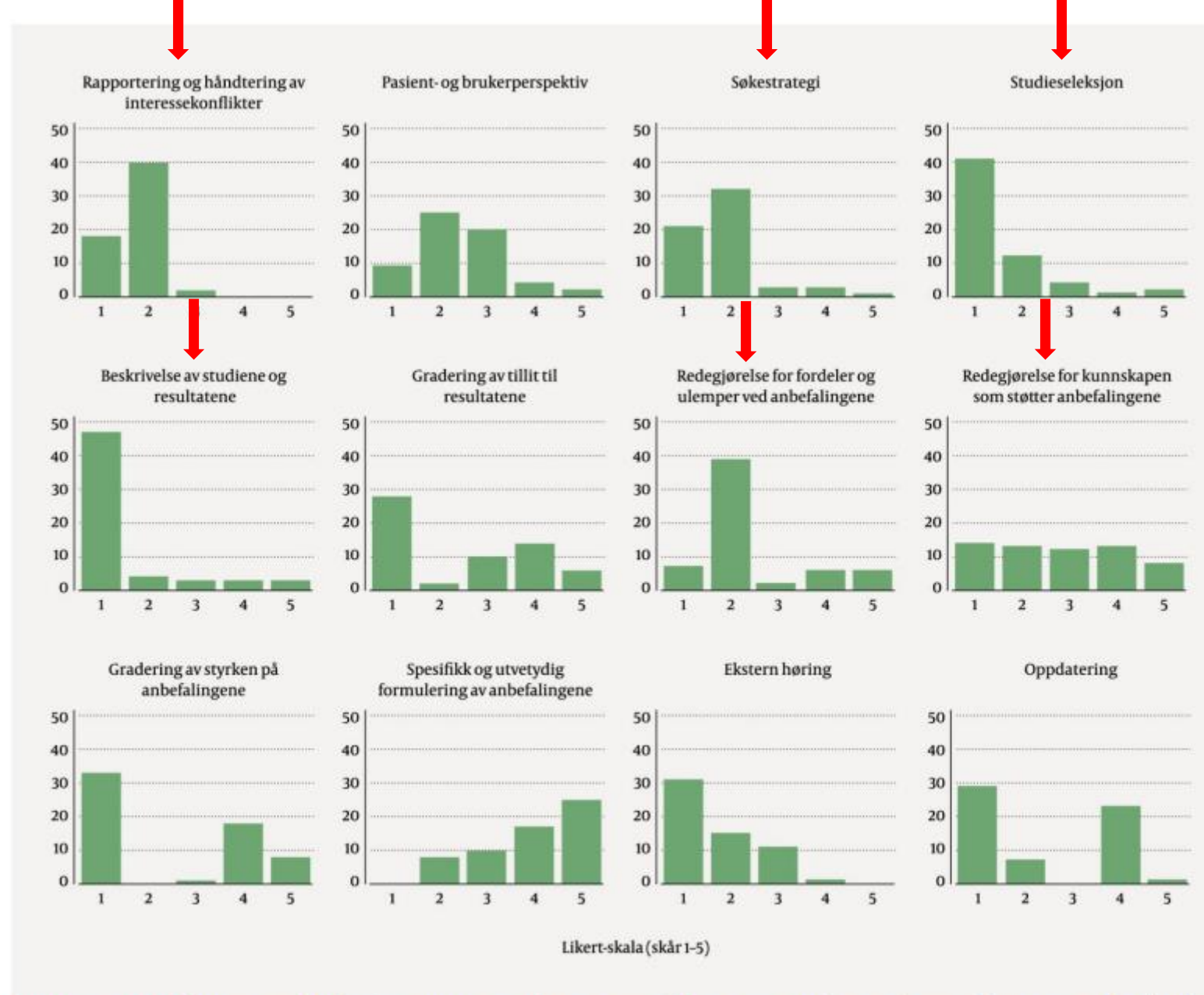
Nasjonale faglige retningslinjer

- Særstilling i Norge
 - Helsedirektoratet har mandat
 - Styringsverktøy
- Normerende (ikke rettslig bindende)
 - «etablerer en nasjonal standard for utredning, behandling og oppfølging»
- Knyttet til forsvarlighetskravet i helsepersonelloven
 - «gir uttrykk for hva som anses som god praksis»
 - Fravikes anbefalinger skal det dokumenteres og begrunnes
- Skal følge standardene for troverdige retningslinjer...

Følger Helsedirektoratets retningslinjer internasjonale standarder for troverdighet?

Eline Aurvoll Langeland, Synne Eline Rotihaug Pisani*, Mette Kalager, Michael
Bretthauer, Lise M. Helsingen Om forfatterne*

Figur 1 Antall nasjonale faglige retningslinjer med konsensuskår 1 (svært lav troverdighet) til 5 (utmerket troverdighet) per NEATS-domene skåret med Likert-skala.

Hvorfor er dette problematisk?

Lite troverdig metode

- Skjevt kunnskapsgrunnlag?
- Viktige fordeler og ulemper tatt i betraktning?
- Hva er usikkerheten?
- Faglige anbefalinger vs. økonomiske prioriteringer?

Konsekvenser:

Vanskeliggjør kritisk vurdering (er anbefalingene gode?)

Retningslinjene hjelper oss ikke

Hvorfor er dette problematisk?

Normerende

- Sterke insentiver for å følge nasjonale retningslinjer
- Oppfattes som regler

Konsekvenser:

Følges uavhengig av pasientens beste?

